

Industriælling vil sikkert vise, at Industrien ikke er i Tilbagegang, men tværtimod i Fremgang. Landbruget med sine 971,894 Mennesker er altsaa ikke længere Flertal. Men til enhver Mand, enten han bor i By eller paa Land, skylder jeg at sige, at trods det, at Landbruget staar som Mindretal, maa Landbruget efter min Mening vedblivende betragtes som Landets bærende Erhverv simpelthen i Kraft af, at det er Indehaver af det, som man ikke kan løbe med eller flytte, nemlig Jorden. Jeg skal være den første til at komplimentere Landbruget, fordi den Vej, det er gaaet ved Sammenlutning, Industri o. s. v., har bragt det til, at hele Verden tager sin Hat af for Landbruget, og sige, at det kunne vi se op til med Stolthed. Jeg skal være den sidste, der skal søge at gøre noget som helst Forsøg paa at fratage Landbruget dets Stilling eller søge at forringe Landbrugsforholdene, men jeg mener at maatte hævde, at selv om Landbruget kan tage noget af den Overskudsfødsel, som vi have, vil det blive saa lidt, at det ikke er værdt at tale om.

Der er henpeget paa, at Fiskeriet kunde beskæftige flere Mennesker end nu. Men der maa man paa den anden Side erindre, at naar man indfører forbedrede Baade o. s. v., bliver der mindre Krav at stille til selve Mandskabet. Et æret Medlem pegede paa, at vort Antal af Fartøjer i Skibsfarten var for lille i Forhold til Norges. Men det har det altid været, forholdsvis, og idet Udviklingen fremtidig mere og mere gaar bort fra Sejlskibene og over til Dampskibe, bliver der færre og færre, der kunne beskæftiges ved Søfarten. Man har et Bevis paa anden Maade. Naar man siger, at Landbruget kan bruge flere og flere, hvorfor bruger Landbruget saa ikke sine egne Kræfter paa Landet? Jeg kan bestemt paavise fra de forskellige tekniske Skoler og Handelsskoler i Byerne, at mange Folk fra Landet komme til Byerne for at beskæftiges med Haandværk, Industri og Handel. Lad dem det, jeg skal ikke have noget imod, om der ved den større Udvikling kan blive Anvendelse for flere Kræfter, men i det store og hele er der kun to Maader at tage Overskudsfødslerne i Brug paa, de maa enten gaa til Handel og Industri, eller de maa udvandre. Om at bruge Udvandringen som Udvej, hvad adskillige have talt om, vil jeg sige, at den Udvej er baade upatriotisk og uøkonomisk. Upatriotisk, fordi man kan stille det Krav, at naar man er født i et Land, skal man ogsaa kunne skaffe sig sin Føde der, og uøkonomisk,

fordi Landet først efter Individets 20. Aar kan faa Renterne af den Kapital, som det har ofret paa Barnet og det unge Menneske, og derfor er denne Udvej baade upatriotisk og uøkonomisk i allerhøjeste Grad.

Det blev forleden Dag nævnt af det ærede Medlem for Horsens (Fraenkel), — og det er rigtigt —, at om Udviklingen skal blive ved at gaa paa samme Vis som nu, ville vi i 1950 staa med en Befolkning af 4 Millioner, og disse 4 Millioner ville være i Stand til at aftage hele den Landbrugsindustriproduktion, vi have i dette Øjeblik. At Landbrugsindustriproduktionen naturligvis til den Tid vil blive større, bestrider jeg ikke, men den nuværende Landbrugsindustriproduktion vil kun slaa til til de 4 Millioner Mennesker. Nu mener jeg, at det er en Betyggelse for Landbruget at vide, at man efterhaanden kan paaregne herhjemme at faa større og større Købeevne og Købedygtighed hos den samlede Befolkning. Jeg staar med den Opfattelse, at man er ikke sikker paa, hvilken Dag Landbruget kan faa en meget ubehagelig Konkurrence, ikke for Landbruget alene, men for hele Landet, idet Landbruget, som jeg sagde før, er Hovederhvervet. Man kan vente den fra de store Stater, hvor man efterhanden mere og mere kommer ind paa en rationel Drift. Vi ere jo ikke sparsomme med selv at hjælpe de andre til at forstaa den Kunst. Vi sende baade Mejerister og andre dygtige Landmænd ud omkring i Verden for at dygtiggøre de andre saa meget som muligt, og det kan der vel ikke siges noget til. Det er den ene Fare, som man kan frygte; en anden er, at der hvilken Dag som helst kan komme Toldmure. Det maa imidlertid altid staa som en Beroligelse for Landbruget at vide, at samtidig med, at der er Fare for vor Udførsel af Landbrugsprodukter, have vi herhjemme et stort købedygtigt Publikum, som kan aftage disse Landbrugsprodukter. Men spørger man mig, om vi have Betingelserne for, at vor hjemlige Industri kan udvikles og vokse, vil jeg svare absolut Ja. Med Hensyn til Oplysning staa vi paa Højde med eller over samtlige Stater i Europa, og dernæst have vi tilstrækkelig stor Befolkningstæthed. Selv om vi ikke have saa tæt en Befolkning som Belgien og andre Lande, er vor Tæthed dog stor nok til, at vi kunne arbejde en Industri op. Den tredje Faktor er tilstrækkelig Kapital, og selv om vi ikke staa som de store og rige Nationer, tør jeg dog sige, at vi ere rige nok til at arbejde videre paa at udvikle Industrien.